

POËZIE IN BEWEGING

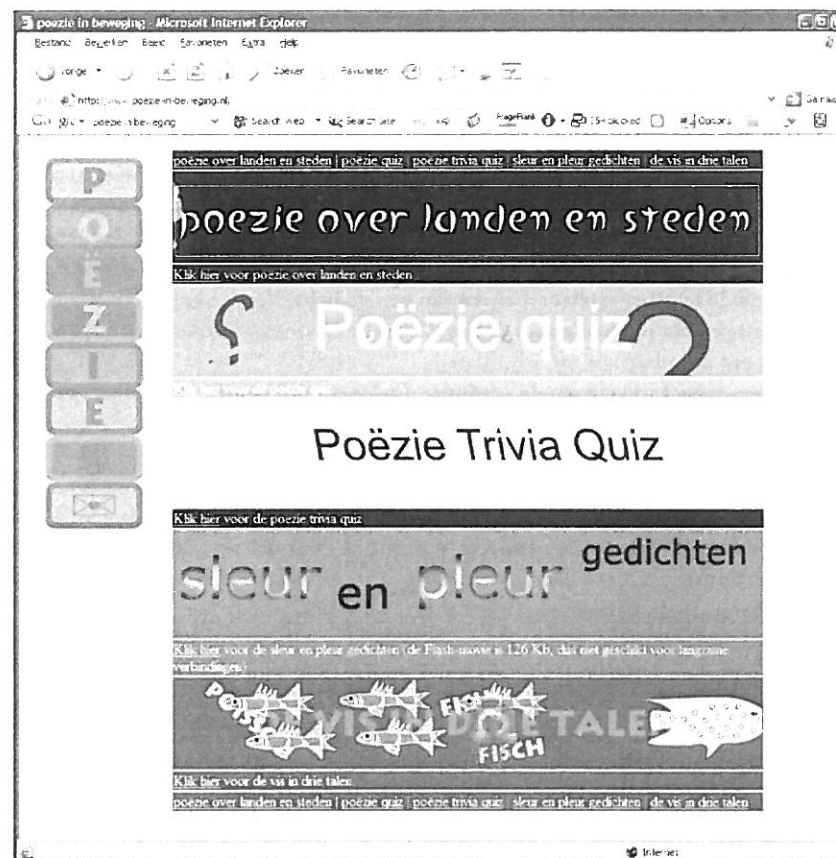
Sinds 1996 organiseren we op onze school een jaarlijkse poëziewedstrijd, waarbij leerlingen niet alleen zelf gedichten schrijven maar ook kennis nemen van bestaande gedichten rond een thema. Bestaande gedichten worden met behulp van praktische opdrachten zo toegankelijk mogelijk gemaakt. De poëziewedstrijden op school mondden uit in het vakoverstijgende project Poëziehuis, dat in januari 2001 tijdens de uitreiking van het Europees Label voor Innovatief Talenonderwijs 2000 in Utrecht een eervolle vermelding kreeg. De website Poëzie in Beweging was het logische vervolg van dit project en voor ons een manier om onze ideeën over poëzie en onderwijs in de praktijk te brengen. De eerste versie van de site werd op 1 mei 2003 op het web gezet. Sindsdien wordt de site voortdurend bijgewerkt, aangevuld en vernieuwd, ook op basis van opmerkingen en suggesties van leerlingen en docenten. De site wordt goed bezocht: er worden veel eigen gedichten gemaïld, enquêtes ingevuld en de bezoekersaantallen zijn onveranderd hoog. Ons doel is om gedichten op een aantrekkelijke en toegankelijke manier te presenteren, zodat leerlingen niet de rest van hun leven van poëzie hoeven te gruwen.

Door de beperkte omvang leent een gedicht zich uitstekend om een prominente plaats in te nemen in (vakoverstijgend) literatuuronderwijs: in relatief korte tijd kunnen meerdere talen aan bod komen. In de praktijk van de website Poëzie in Beweging betekent dit dat Duitse, Engelse en Franse gedichten niet op taal worden gerangschikt. De gedichten staan gebroederlijk door en naast elkaar zodat, bijvoorbeeld, in het archief in verschillende talen over liefdesverdriet kan worden gelezen. Leerlingen kunnen op deze manier gestimuleerd worden gedichten in meerdere talen te lezen.

VERSCHILLENDE ONDERDELEN

Poëzie in beweging is niet alleen de naam van de site, maar ook het motto. Op verschillende manieren proberen we de vrees voor poëzie met een grote P bij leerlingen weg te nemen. In het onderdeel 'In Beweging' bijvoorbeeld zijn gedichten (letterlijk) in beweging gezet door middel van *flash-movies*. Het zijn twaalf toegankelijke gedich-

Dat via internet poëzie toegankelijk kan worden gemaakt, laten **MARGREET FEENSTRA** en **HADELINDE VAN DER HOEK**, respectievelijk docent Engels en Duits aan Scholengemeenschap Cheider in Amsterdam, overtuigend zien. Samen ontwikkelden zij de website www.poezie-in-beweging.nl, die uitstekend dienst kan doen in het vakoverstijgende literatuuronderwijs. In dit artikel vertellen zij erover.

ten, voorzien van passende animaties die het gedicht ondersteunen én illustreren, onder andere *The Dream Keeper* van Langston Hughes, *Sommerbild* van Friedrich Hebbel en *Monsieur van Geo Norge*.

In het onderdeel 'Gedichten met opdrachten' kunnen leerlingen zelf aan de slag. Er zijn vijf thema's: dieren, dromen, humor, morgen, muziek en oorlog & vrede. De gedichten zijn voorzien van uitgebreide annotaties. Klik op een woord (met °) en de betekenis verschijnt. De namen van de dichters zijn vaak biografische links, waar de bezoeker extra informatie over de dichter kan opzoeken. Door hun thematische ordening en de vakoverstijgende opdrachten zijn de gedichten zeer geschikt om ingezet te worden bij de vakken CKV en GLO of bij een beperkte integratie van literatuuronderwijs MVT. Het materiaal is zo geordend dat ook een selectie per taal mogelijk is. De aangeboden opdrachten bij de gedichten zijn, behalve om tekstbegrip te oefenen, ook bedoeld om de leerling plezier in het lezen van poëzie bij te brengen. Lange gedichten delen we bijvoorbeeld in kleinere stukjes op, zodat leerlingen stap voor stap het gedicht leren begrijpen. Bij het formuleren van het antwoordmodel is rekening gehouden met een grote zelfwerkzaamheid van de leerling. De opdrachten lei-

'Ons doel is om gedichten aantrekkelijk en toegankelijk te presenteren, zodat leerlingen niet de rest van hun leven van poëzie hoeven te gruwen'

den de leerling stapsgewijs naar een vollediger begrip van het gedicht. Zo kan de docent het poëzieaanbod op verschillende manieren in zijn of haar lessen inzetten: variërend van klassikale literatuurlessen tot individuele handelingsdelen.

ZELF GEDICHTEN SCHRIJVEN

Een onderdeel van de site waar we veel reacties van bezoekers krijgen is 'Maak een eigen gedicht', dat uit zo'n dertig bekende en minder bekende versvormen bestaat, zoals acrostichon, limerick, voortborduurgedicht en zottezinnengedicht. Met behulp van een simpel en logisch stappenplan wordt de betreffende versvorm uitgelegd. Zo stimuleer je de leerling bij het schrijven van een gedicht. Verder kun je als bezoeker ook je eigen gedicht publiceren op de site. Vooral de liefdesgedichten, het elfje en de haiku zijn erg populair.

Het interactieve karakter van de site biedt uitgelezen mogelijkheden het leerproces speels en creatief te benaderen. Door te klikken op landkaarten kun je Duitse, Engelse en Franse gedichten lezen over diverse Europese steden. Er is een Memoryspel met korte gedichten en hun beschrijvingen en een Poëzie Trivia Quiz, die zowel de kennis van poëzie als de reactiesnelheid test. Daarnaast zijn er de 'Sleur en Pleur' gedichten, korte gedichten waarvan de regels in de juiste volgorde gesleept moeten worden.

Voor wie op zoek is naar inspiratie of zich wil verdiepen in het werk van 'echte' dichters, is er het 'Poëziearchief'. Het archief bevat al dertig thema's en is nog steeds groeiende. Het materiaal is allereerst geselecteerd op een grote toegankelijkheid voor de leerling, maar onze persoonlijke voorkeur speelt zeker ook een rol. Een kleine greep uit de thema's: griezen, seizoenen, sport, liefdesverdriet en die Wende.

[108]

We streven ernaar elke vier maanden een nieuw en groter onderdeel op de site te zetten. Plannen voor de toekomst zijn onderdelen als poëzie & grammatica, poëzie & vertaling en e-cards. We hebben zoveel plezier in het werken aan de site dat we er nog niet aan denken ermee op te houden. Mocht het onverhoopt toch ooit zover komen, dan blijft de site, zij het in statische vorm, in elke geval nog enige decennia op het web staan. Dankzij het prijzengeld, gewonnen tijdens de finale van ThinkQuest 2003, de jaarlijkse educatieve webstrijd van Kennisnet (met de Eerste prijs V.O., Didactiek-prijs voor vernieuwing en Peerjury-prijs) kunnen we ons een dergelijke planning op lange termijn wel veroorloven.